

ANALIZA COMPARATIVĂ A CONTABILITĂȚII ÎN PARTIDĂ SIMPLĂ ȘI A CONTABILITĂȚII ÎN PARTIDĂ DUBLĂ

COMPARATIVE ANALYSIS OF SINGLE-ENTRY AND DOUBLE-ENTRY ACCOUNTING

Autor: Sabrina VLAD

Universitatea Ovidius din Constanta, Romania
sabrisimona@gmail.com

Autor: Eleonora-Cristina FURTUNA

Universitatea Ovidius din Constanta, Romania
cristinacrs897@gmail.com

Coordonator Științific: Lăcrămioara MANSOUR

Universitatea Ovidius din Constanta, Romania
lacramioarastoian@yahoo.com

ORCID ID: 0000-0002-6879-982X

Abstract. *The two main accounting systems are the single-entry and double-entry accounting systems that support the efficient management of a business. The purpose of this paper is to highlight the major differences between the organization and management of single-entry and double-entry accounting, respectively.*

As a working methodology, the paper is based on the content analysis of a number of 8 specialized papers that addressed the theme of accounting, as well as a series of European and national normative acts. One conclusion is that financial reporting is significantly higher in double-entry accounting because of its verification methods and compliance with accounting standards. Although simple entry accounting is easier to apply and more accessible, it presents some constraints in the accuracy and analysis of financial data.

Key words: *single-entry accounting, double-entry accounting, entities, financial statement, account*

Jel: M40

Introducere

Contabilitatea a luat naștere încă din antichitate, prin forme rudimentare de înregistrare a tranzacțiilor, precum creștături pe oase, pereți de grotă sau tăblițe de lut. În anul 1202, în Mesopotamia, apar noțiuni incipiente de activ și pasiv, precum și tehnici de calcul și înregistrare a dobânzilor. Sub influența egipteană, înregistrările contabile au evoluat spre manuscrise pe hârtie, proces detaliat de Stănciulescu (2021). Apariția și evoluția gândirii contabile românești. Dezvoltarea semnificativă a contabilității este atribuită școlii italiene, care a instituit metodele de partidă simplă și partidă dublă. Contabilitatea este știința care identifică, evaluează și controlează resursele economice, oferind informații clare despre performanța financiară și patrimoniul entităților. Prezenta lucrare analizează raportările financiar-contabile în sistemele de partidă simplă și partidă dublă, punând accent pe diferențele de transparență, complexitate și aplicabilitate.

Obiectivul lucrării este acela de a determina gradul de precizie al raportării financiare în cele două sisteme contabile, utilizând o analiză de conținut aplicată pe opt lucrări de specialitate și pe reglementări legislative relevante, naționale și europene.

Scopul acestei lucrări este acela de a evidenția diferențele majore existente între modul de organizare și conducere a contabilității în partidă simplă și respectiv în partidă dublă cu accent asupra transparenței, a complexității și a ariei de aplicabilitate, în cadrul diferitelor tipuri de entități. În vederea îndeplinirii acestuia am formulat următoarea întrebare de cercetare:

Care este precizia raportării financiare în contabilitatea în partidă simplă comparativ cu aceea a raportării în partidă dublă?

BASIC CONTENT

Contabilitatea în partidă simplă este un sistem contabil utilizat în mod obligatoriu de persoane fizice autorizate (PFA), întreprinderi individuale, familiale și profesii libere, înregistrând veniturile, cheltuielile, plățile și încasările în ordine cronologică, în limba română și moneda națională. Aceste entități trebuie să completeze Registrul de încasări și plăți și Registrul-inventar, evidențiind operațiunile în numerar și prin conturi bancare (Pop et al., 2010). Deși nu întocmesc bilanț contabil, o bună organizare este esențială pentru evitarea neconformităților fiscale. Contabilitatea în partidă dublă presupune înregistrarea distinctă a activelor, capitalurilor proprii și datoriilor, reflectând modificările patrimoniale prin echilibrul dintre debit și credit (Maleca, 2012). Este utilizată de societăți comerciale, instituții publice, ONG-uri și alte entități, conform reglementărilor legale, pe baza documentelor justificative: facturi, chitanțe, registre, declarații fiscale, etc.

Entitățile fără scop patrimonial pot ține evidența în partidă simplă, folosind registre și declarații specifice (ANAF, 2015). Legislația în vigoare (OMFP 1802/2014; OPANAF 1783/2021; OPANAF 373/2022; OPANAF 2518/2022) prevede posibilitatea ținerii contabilității în partidă dublă până la nivelul de balanță, fără întocmirea situațiilor financiare. Unele entități, precum asociațiile de proprietari sau PFA-urile, sunt scutite de la depunerea D-406 SAF-T (OPANAF 1783, 2021). Trecerea de la partidă simplă la dublă este reglementată prin OPANAF 170/2015, fiind posibilă pentru PFA-uri care nu realizează venituri stabilite local, cum ar fi fermierii sau taximetriștii. Soldurile inițiale se preiau din registre și documente justificative (Stănciulescu, 2024), iar sumele se reflectă prin contul 455 – sume datorate asociaților.

Contabilitatea în partidă simplă este un sistem de evidență contabilă utilizată în mod obligatoriu și sistematic în limba română și în moneda națională, de către PFA-uri și întreprinderi mici care nu necesită o contabilitate complexă. De asemenea, este necesar ca operațiunile economice, respectiv veniturile, cheltuielile, plățile și încasările să fie înregistrate în ordinea lor cronologică.

Alegerea între sistemul de contabilitate în partidă simplă și cea în partidă dublă depinde de complexitate, dimensiunea și obiectivele financiare ale unei întreprinderi. Acestea se deosebesc prin structura și numărul de registre și prin metoda de înregistrare a datelor. Metoda are la baza folosirea registrelor și formularelor, respectiv documente primare, balanțe de verificare, inventariere, conturi.

Studiu de caz

Pentru a face o paralelă între cele două modele de evidență contabilă, analizăm situația unui cabinet care prestează servicii de consultanță financiară:

- Firma oferă servicii de consultanță și încasează 10.000 lei de la un client prin bancă.
- Plătește chiria aferentă spațiului închiriat în valoare de 3.000 lei.
- Achiziționează un laptop pentru activitate (4.500 lei).

1. Înregistrările care au loc în cazul evidenței contabile în partidă simplă

Tabelul 1 Înregistrări în Registrul de încasări și plăți în cazul evidenței contabile în partidă simplă

Data	Explicație	Încasări (lei)	Plăți (lei)	Sold (lei)
10.03.2025	Încasare servicii (client)	10.000		10.000
12.03.2025	Plată chirie		3.000	7.000
15.03.2025	Achiziție laptop		4.500	2.500

Sursa: realizat de către autori pe baza unor date ipotetice

2. Monografie contabilă în situația evidenței contabile în partidă dublă

Tabelul 2 Monografie contabilă în cazul evidenței contabile în partidă dublă

Explicația	Debit		Credit	Suma
Prestare servicii consultanță	4111	=	704	10.000
Încasare servicii de la client prin bancă	5121	=	4111	10.000
Înregistrare chirie spațiu	612	=	401	3.000
Plata contravalorii chiriei	401	=	5121	3.000
Achiziție laptop	214	=	401	4.500
Plata furnizor laptop din cont	401	=	5121	4.500

Sursa: realizat de către autori pe baza unor date ipotetice

Tabelul 3 Analiză comparativă a celor două metode de evidență contabilă

Aspect	Partidă simplă	Partidă dublă
Evidența contabilă	Pe baza încasărilor și plăților (fluxuri de numerar)	Se înregistrează toate tranzacțiile în conturi contabile
Situația financiară	Nu oferă o imagine clară a patrimoniului	Se pot determina creanțe, datorii, active, capital etc.
Datorii și creanțe	Nu se evidențiază	Se înregistrează creanțele și datoriile
Utilizare	Persoane fizice autorizate, ONG-uri mici	Societăți comerciale, instituții mari

Sursa: realizat de către autori

Conclusions. În situația companiilor care înregistrează un volum mic de tranzacții și nu necesită o evidență detaliată a patrimoniului, partida simplă este suficientă. Pe de altă parte, dacă firma are mai multe tranzacții, datorii, creanțe și dorește o imagine clară asupra situației financiare, partida dublă este recomandată. În concluzie, raportarea financiară este semnificativ mai mare la contabilitatea în partidă dublă din pricina metodelor sale de verificare și conformitatea cu normele contabile. Deși contabilitatea în partidă simplă este mai ușor de aplicat și mai accesibilă, prezintă unele constrângeri în cadrul acurateței și analizării datelor financiare.

Bibliographical references

1. ANAF. (2014). OMFP 1802. Preluat de pe https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/OMFP_1802_2014.pdf
2. ANAF. OMPF 2634. Preluat de pe <https://static.anaf.ro>.
3. ANAF. (2015). OPANAF 170. Preluat de pe https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/OMFP_170_2015.pdf
4. ANAF. (2021). OPANAF 1783. Preluat de pe https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/OPANAF_1783_2021.pdf
5. ANAF. (2022). OPANAF 2518. Preluat de pe https://static.anaf.ro/static/3/Anaf/20250115122659_37_comunicat_15ian.pdf
6. ANAF. (2022). OPANAF 373. Preluat de pe https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/OPANAF_373_2022.pdf
7. Maleca, I. (2012). Unele abordări privind aplicarea tehnicilor de înregistrare în contabilitatea întreprinderilor cooperativei de consum. *Analele Științifice ale Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova*, 11, 421-432.
8. Pop, N. A., Gondec, P. (2010). *Forma informatică a contabilității în partidă simplă*. Preluat de pe <http://www.ceeol.com>
9. Pop, Nelu-Alexandru, Gondec, Pavel. (2010). FORMA INFORMATICĂ A CONTABILITĂȚII ÎN PARTIDĂ SIMPLĂ. *Studia Universitatis Vasile Goldiș*, 20(3), 590-598.
10. Stănciulescu, E. (2021). Debutul contabilității. Apariția și evoluția gândirii contabile românești. *CECCAR Business Review*, 10(2), 3-8.
11. Stănciulescu, E. (2024). Activități de comerț online desfășurate de persoanele fizice. Tratatul contabil și fiscal. *CECCAR Business Review*, 4(5), 15-26.